

Jornada de Grups de Treball

1 desembre de 2023

ATENCIÓ A LA GENT GRAN

GRUP D'ATENCIÓ A LA GENT GRAN

Coordinador: **Francisco Cegri**

Integrants:

Aitor Campos

Tony Granados

M. Angeles Costa

Elena López

Pilar Enseñat

Rafa Marín

Mònica Fisa

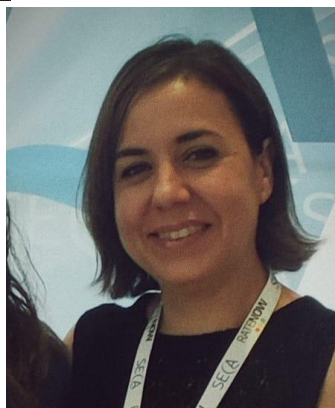
Mònica Perdiguero

M Teresa Franco

Beatriz Pérez

Paula García

Natàlia Teixidó

GRUP D'ATENCIÓ A LA GENT GRAN

Objetius

- **FOMENTAR I GARANTIR** la qualitat de l'atenció assistencial que reben les persones grans i els seus cuidadors / família en el centre de salut, domicili o centre residencial.
- **DEFINIR** estratègies d'atenció centrada en la persona davant els nous reptes emergents amb l'envelliment de la població.
- **ELABORAR** guies i documents que millorin l'atenció a la gent gran i als seus cuidadors / família.
- **LIDERAR** la formació en aspectes assistencials, basada en l'evidència científica, dels professionals d'infermeria de l'Atenció Primària a Catalunya.
- **IDENTIFICAR** línies de recerca en l'envelliment i fomentar la recerca en aquest camp.
- **SER** reconeguts com a infermeres i infermers experts i referents en l'Atenció a la Gent Gran a la Comunitat per les institucions sanitàries de Catalunya.

L'alimentació en els centres
residencials per a persones
grans

Maig de 2023

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

Consens d'escalles i
eines per a la
valoració
multidimensional
de les persones a
Catalunya

/Salut Generalitat de Catalunya

Actualización del
documento de consenso
sobre prevención de la
fragilidad en la persona
mayor (2022)

INFORMES, ESTUDIS I INVESTIGACIÓ 2022
INSTRUMENTS DE TREBALL

Línies de treball 2023

- Participació en el Grup de Treball PlaDemCat (Pla de Demències de Catalunya). Departament de Salut
- Revisió Document “L'alimentació en els centres residencials per a persones grans”
- Revisió Document “Identificació de la fragilitat des de l'APiC”. Departament de Salut
- Participació en el Grup de Treball “Consens d'escalles i eines per a la valoració multidimensional de les persones a Catalunya”. Departament de Salut.
- Participació en el Grup de Treball “Prevenció de fragilitat i caigudes” del Ministeri de Sanitat a Madrid
- Taller “Instruments de valoració de la fragilitat física, psicològica i social” en les Jornades d'actualització de Tàrrrega

Línies de treball 2023

- Guia Pràctica d'Atenció a la Fragilitat des de l'Atenció Primària i Comunitària, 2022

- Material audiovisual:
 - Vídeo *Short Physical Performance Battery (SPPB)*
 - Vídeo *Velocitat de la Marxa 4 m*
 - Vídeo *Timed up and go*

Línies de futur

- Formació online
 - *Diagnòstic i tractament de la disfàgia a l'Atenció Primària*
 - *Nous cursos!*
 - *Cuidar al cuidador (ASPC)*
 - *Incontinència urinària i fecal (ASIA)*

Detecció de la fragilitat “Departament de la Salut”

No hi ha una recomanació de cribratge proactiu i universal per a tota la població

Quan?

- **Catalunya:** Cerca oportunista $\geq 65^*$ anys que consultin per qualsevol motiu o activa integrada en programes específics (*Barthel ≥ 90)

Cada quant?

- Cribratge negatiu: revalorar anualment o davant d'un esdeveniment important de salut
- Fràgils: cada 6 mesos

On?

- Poblacional: Atenció Primària
- Factor pronòstic: serveis especials

Com?

- Dues fases:
 - Sospita/Cribratge
 - Confirmació

Identificació diagnòstic en Història Clínica CIM 10:
Codi R54 (Debilitat física relacionada amb l'edat)

CRIBRATGE DE LA FRAGILITAT

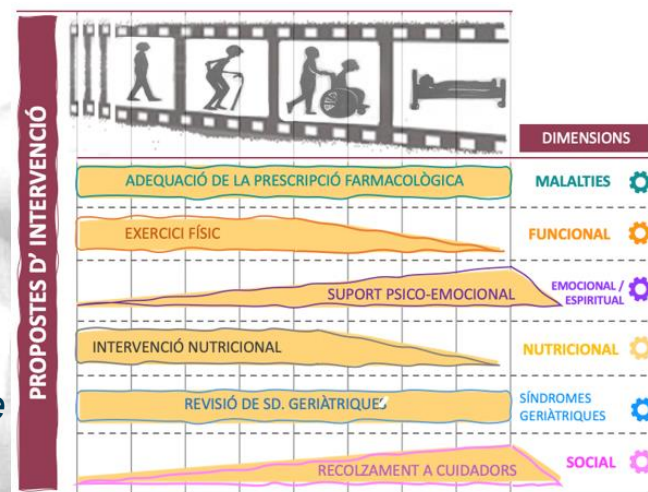
Gérontopôle Frailty Screening Tool

Persona de 65 i més anys , autònoms (AVD $\geq 5/6$ o Barthel ≥ 90), sense cap malaltia aguda actual.			
	Sí	No	No ho sé
El seu pacient viu sol ?	☐	☐	☐
El seu pacient ha perdut pes de manera involuntària en els darrers 3 mesos?	☐	☐	☐
El seu pacient es troba més cansat en aquest darrers 3 mesos?	☐	☐	☐
El seu pacient té més dificultats de mobilitat en aquests darrers 3 mesos?	☐	☐	☐
El seu pacient es queixa de problemes de memòria ?	☐	☐	☐
El seu pacient té una velocitat de marxa lenta (més de 4 segons per recórrer 4 metres)?	☐	☐	☐
Si ha contestat Sí a una o més d'aquestes preguntes:			
SI ☐ NO ☐			
A vostè li sembla que el seu pacient és fràgil?			

Proposta de prevenció de discapacitat i promoció de l'autonomia personal

- **Cribratge** (proactiu o oportunista)
- **Valoració multidimensional de la persona**
- **Un pla d'atenció individualitzat** (intervenció multicomponent) que inclogui:
 - Intervenció sobre els problemes de salut, les síndromes geriàtriques i revisió de la medicació
 - Exercici físic. “Vivifrail”
 - Intervencions nutricionals. “Document de consens per a l'abordatge comunitari de la desnutrició relacionada amb la malaltia crònica en persones amb complexitat clínica”
 - Relacions socials i participació
- **Avaluació de resultats assolits i establiment de plans de millora**

Darrera evidència

INTERVENCIÓ GENÈRICA	Nivell d'EVIDÈNCIA	RECOMANACIÓ	Grau de RECOMANACIÓ
Els programes d'EXERCICI FÍSIC GRUPALS proporcionats en grups per a persones pre-fràgils i fràgils institucionalitzades o que viuen a la comunitat són una intervenció efectiva per reduir el nivell de fragilitat (o, almenys, per millorar alguns dels indicadors de fragilitat).	1a	Segons l'evidència actual, es recomana proporcionar un programa d'exercici físic grupal per evitar la progressió de la pre-fragilitat i la fragilitat a la comunitat i a les persones grans institucionalitzades	A
Els programes d'EXERCICI FÍSIC GRUPALS + PRÀCTICA INDIVIDUAL EN EL DOMICILI per a persones grans no fràgils, pre-fràgils i fràgils de la comunitat són una intervenció efectiva per reduir el nivell de fragilitat, millorar o posposar la disminució de la força, millorant la velocitat de la marxa i reduint la por de caure.	1c	Segons l'evidència actual, es recomana proporcionar programes d'exercici físic realitzats en grup i amb pràctica al domicili per evitar la progressió de la fragilitat prèvia i la fragilitat en les persones grans que viuen a la comunitat no institucionalitzats	B
Els programes d'EXERCICI FÍSIC PROPORCIONATS INDIVIDUALMENT a persones grans no fràgils, pre-fràgils i fràgils que viuen a la comunitat no tenen impacte en la mobilitat, l'estat funcional o les variables biomèdiques i psicosocials	1c	En base a l'evidència actual, no es recolza la recomanació de programes d'exercici físic proporcionats individualment per prevenir la progressió de la fragilitat prèvia i la fragilitat en persones que viuen a la comunitat.	-
Les VISITES DOMICILIÀRIES d'una infermera o un altre professional de la salut a persones grans fràgils, combinat amb l'ús de la telealarma han demostrat reduir la prevalença de fragilitat	1c	Els professionals de la salut poden proporcionar visites domiciliàries per fer accions preventives per evitar la progressió de la fragilitat prèvia i la fragilitat en adults grans.	B
Les UNITATS GERIÀTRIQUES D'AGUTS (UGA) han demostrat una gran evidència en disminució d'estades hospitalàries, probabilitat de retorn a domicili i reducció de costos derivats de la seva atenció, en l'atenció a les persones grans fràgils	1a	En base a l'evidència actual, es recomana que quan una persona gran fràgil hagi d'ingressar a un hospital d'aguts, sigui atès segons el model d'atenció geriàtrica de les UGA.	A

Darrera evidència

INTERVENCIÓ GENÈRICA		Nivell d'EVIDÈNCIA	RECOMANACIÓ	Grau de RECOMANACIÓ
La SUPLEMENTACIÓ NUTRICIONAL proporcionada a persones grans pre-fràgils i fràgils de la comunitat	és una intervenció efectiva associada a l'activitat física	1a	Segons l'evidència actual, per a la prevenció de la progressió de la fragilitat prèvia i la fragilitat en adults grans que viuen a la comunitat, es recomana millorar l'aportació nutricional - especialment en aquelles persones desnodrides- combinada amb l'exercici físic	A
	és una intervenció efectiva per reduir l'esgotament a llarg termini i per millorar l'aportació calòrica	1c		
	sembla no tenir impacte en el pes corporal	-		
La CAPACITACIÓ COGNITIVA brindada a persones grans pre-fràgils i fràgils de la comunitat és una intervenció efectiva per reduir el nivell de fragilitat		1c	En base a l'evidència actual, els professionals de la salut poden proporcionar capacitació cognitiva per prevenir la progressió de la fragilitat prèvia i la prevenció d'aparició de fragilitat en adults grans que viuen a la comunitat	B
L'ESTRATÈGIA MULTICOMPONENT que inclou suplementos nutricionals, entrenament físic i entrenament cognitiu és una intervenció eficaç per reduir el nivell de fragilitat en adults pre-fràgils i fràgils de la comunitat		1c	Segons l'evidència actual, els professionals de la salut poden proporcionar un tractament multicomponent combinat per a la prevenció de la progressió de la fragilitat / prevenció de fragilitat en adults grans que viuen a la comunitat	B
Tant en pacients fràgils de la comunitat com en els hospitalitzats, les ESTRATÈGIES INDIVIDUALITZADES MULTIDOMINI - incloent-hi la revisió dels problemes de salut i síndromes geriàtrics- són una intervenció efectiva per disminuir els indicadors de fragilitat, millorar el rendiment físic i les activitats bàsiques de la vida diària, així com la disminució de costos.		1c	En base a l'evidència actual, es recomana un maneig individualitzat/estratègia multidomini de les persones fràgils, tant a nivell comunitari com durant l'hospitalització	B
Les SESSIONS EDUCATIVES (grupals per a persones sense risc de fragilitat, i individuals per a aquelles amb risc de fragilitat), proporcionades a adults grans no institucionalitzats, són una intervenció efectiva		1c	Els professionals de la salut poden proporcionar sessions educatives grupals i individuals per prevenir la progressió de la fragilitat prèvia i la fragilitat en els adults grans que viuen a la comunitat i no institucionalitzats	B

Darrera evidència

INTERVENCIÓ GENÈRICA	Nivell d'EVIDÈNCIA	RECOMANACIÓ	Grau de RECOMANACIÓ
Les VISITES DOMICILIÀRIES d'una infermera o un altre professional de la salut a persones grans fràgils, combinat amb l'ús de la telealarma han demostrat reduir la prevalença de fragilitat	1c	Els professionals de la salut poden proporcionar visites domiciliàries per fer accions preventives per evitar la progressió de la fragilitat prèvia i la fragilitat en adults grans.	B
Les UNITATS GERIÀTRIQUES D'AGUTS (UGA) han demostrat una gran evidència en disminució d'estades hospitalàries, probabilitat de retorn a domicili i reducció de costos derivats de la seva atenció, en l'atenció a les persones grans fràgils	1a	En base a l'evidència actual, es recomana que quan una persona gran fràgil hagi d'ingressar a un hospital d'aguts, sigui atès segons el model d'atenció geriàtrica de les UGA.	A

Font: Effectiveness of interventions to prevention pre-frailty and frailty progression in older adults: systematic review", de Apóstolo J, et al. (doi: 10.11124/JBISRI- 2017-003382).

Gràcies